plytomis. Peleninės pamato ilgis yra 2,25–2,3 m. Iš V pusės šalia krosnių ir varpo formos komplekso buvo rasta stulpų pamatų liekanų (iš lauko riedulių, rištų kalkių skiediniu; pav. 59:4). Jos galėjo būti susijusios su pastatu, stovėjusiu virš lydymo krosnių komplekso.

Didžiausią archeologinių radinių dalį sudaro įvairios paskirties buitinė keramika ir kokliai, datuojami XIV–XIX a. Iš įprastų buitinės keramikos indų išsiskiria lauknešėlis su rankena, kampinis puodyninis koklis, puoštas tordiruota kolona. Rastas Aleksandro (1492–1506) denaras patikslino daugelio buitinės keramikos ir koklių tipų datavimo ribas. Kaip retus Kauno senamiesčiui radinius, reikia paminėti iš alebastro (?) drožtą šachmatų figūrėlės dalį, kaulinę šaškę, švininę Dancigo plombą.

Algirdas Žalnierius, Dangira Baliliūnaitė

Excavations at 11[a] Muziejaus St. in Kaunas, in 1997

In 1997 at 11a Muziejaus St. in Kaunas a total area of 291 m² was researched, where there were detected habitation zones from late 14th–20th centuries. The research revealed a casting mould of a bell and a complex of furnaces for bronze production dating to late 17th–early 18th centuries. The casting mould was used to produce 1,4 m high and 1,32 m wide bells.

Algirdas Žalnierius, Dangira Baliliūnaitė

1997 metų tyrinėjimai Kaune, Kuzmos gatvėje Nr. 6

1997 m. PRI buvo atlikti tyrinėjimai Kauno senamiesčio 12 kvartale, pastate Kuzmos g. Nr. 6. Tyrinėjimų tikslas – nustatyti pastato viduje susiklosčiusių kultūrinių sluoksnių stratigrafiją ir buvusią pastato statybos raidą. Po pastato Š dalimi buvo ištirtas 105 m² plotas.

Pastatas Kuzmos g. Nr. 6 yra 12 kvartalo ŠR kampe. XVI a. viduryje čia nutiesta Bevardė (dabartinė Kuzmos) gatvė, ribojanti kvartalą iš R pusės. Kadangi kvartalo R dalis buvo ūkinė, o ne reprezentacinė, čia iki

XVI a. vidurio stovėjo mediniai pastatai. Dabartinis mūrinis pastatas Kuzmos g. Nr. 6 pastatytas XIX a. viduryje. 1861 m. plane jis pažymėtas kaip mūrinis pastatas su įvažiavimu į kiemą.

Dabartinis pastatas Kuzmos g. Nr. 6 rūsio neturėjo. Pradėjus kasimo darbus manyta, kad pastatas turi rūsius, nes, nuplėšus grindis iki 0,6–1,1 m gylio, rasta supiltų statybinių griuvenų. Tačiau giliau buvo aptikti kultūriniai sluoksniai, kurių storis su supiltomis griuvenomis – 2,5–2,7 m. Kasant Š ir R sienos arkinių pamatų kolonas, vietomis kultūrinių sluoksnių storis siekia 3,5 m.

Pirminis žemės paviršius – oksiduotas rudos spalvos priesmėlis. Virš jo esantį 40 cm storio pilko juodžemio sluoksnį Nr. 1 negausūs radiniai leidžia datuoti XV a. pradžia–XVI a. viduriu. Sluoksnis Nr. 2 – maišytas rudas priesmėlis su žvyru – rastas visose perkasose. Jo storis svyruoja nuo 0,7 m iki 1,2 m. Patalpoje Nr. 1 (tirto ploto R dalis) rastas 20 cm storio pilko juodžemio sluoksnis Nr. 3, ant kurio sudėtas lauko riedulių grindinys. Dalis to paties grindinio rasta ir patalpoje Nr. 2 (tirto ploto PV dalis). Grindinys datuojamas XVI–XVII a. Nuo XVI a. antrosios pusės iki XIX a. klostėsi tamsiai pilko juodžemio 60 cm storio sluoksnis Nr. 5. Patalpose Nr. 3 ir 4 (V ir ŠV dalys) rasti lauko riedulių grindiniai datuojami XVIII–XIX a. Grindinys turėjo lataką, ėjusį Š–P kryptimi. Virš grindinio supiltas XIX–XX a. statybinio laužo sluoksnis.

Archeologinių tyrinėjimų metu išskirti 5 statybos etapai.

P i r m a s i s etapas. XVI a. viduryje ant arkinių pamatų pastatytos pastato Š ir R sienos. Arkų angos plotis siekia nuo 3,01 m iki 3,15 m. Arkos sąramos plotis – 60 cm, arkinio pamato storis yra apie 70 cm. Pamatų kolonos įgilintos į žemę nuo 3,3 m iki 3,64 m gylio. Kolonų pamato apačia paplatinta į šonus 40–50 cm. Kolonos pagrindas mūrytas iš lauko riedulių ir plytų nuolaužų, rištų kalkių skiediniu. Tuo pačiu statybos etapu buvo sumūryta pertvarinė siena, priglausta prie R sienos ir einanti V kryptimi, taip pat linijinis pamatas, irgi einantis V kryptimi. Pirmuoju statybos etapu pastatytas pastatas buvo didesnis už dabartinį, jo Š ir P sienos yra už dabartinio pastato V ribos.

A n t r a s i s etapas. Prie tyrinėto pastato Š sienos gretimoje Š posesijoje buvo pastatyti cilindriniu skliautu dengtas rūsys ir laiptinė – taip visiškai ar iš dalies užmūrytos arkų angos.

Trečiasis etapas. Prie dabartinio pastato V pamatų (patalpa Nr. 4) 57–64 cm atstumu buvo sumūrytas neaiškios paskirties pamatas. Tarp jų yra 55 cm pločio perėjimas, perdengtas cilindriniu skliautu. Pamato plotis viršutinėje dalyje – 90 cm. Sprendžiant iš kultūrinių sluoksnių stratigrafijos, statinys buvo įrengtas XVII a. viduryje.

Ketvirtasis etapas. 1843–1861 m. pastatytas dabartinio plano mūrinis dviejų aukštų pastatas. Tam panaudotos pirmojo etapo Š ir R sienos, buvo pastatytos naujos pertvaros iš lauko riedulių, plytų nuolaužų, rištų kalkių skiediniu. Viršutinė pertvarinių sienų dalis mūryta iš fabrikinių plytų. Pastato V sienos pamatui panaudotas XVII a. pastato pamatas.

Penktasis etapas. XX a. viduryje atliktas pastato kapitalinis remontas, išmūryti keli papildomų pertvarinių sienų pamatai.

Archeologinių radinių rasta nedaug. Seniausia buitinė keramika datuojama XV a. Kiti radiniai datuojami XV–XVIII a. Išskirtinis radinys buvo patalpos Nr. 1 P dalyje rastas 1,82 m ilgio ir 44–55 cm pločio smiltainis (?). Vienoje jo pusėje buvo iškaltos (?) dvi 21 cm ir 37 cm žmogaus pėdos. Kitoje pusėje rasti ženklai primena žvėries pėdas.

Algirdas Žalnierius, Dangira Baliliūnaitė

Archeological investigations of 1997 in Kaunas, Kuzma str. 6

In 1997 we archeologically investigated an area of 105 m² of house No 6 (under its part N) in the Kuzma street in the 12th block of Kaunas old city. We uncovered a 2,7 m thick cultural layer, dated to the fifteenth–nineteenth century, which contained mains of the sixteenth century building (reconstructed four times) and ceramics from the fifteenth–seventeenth century. A 1,82 m long and 44–55 cm wide sandstone (?) was a partimear find. It had two incised (?) human foot-marks (21 and 37 cm) on its one side and impressions reminding animal foot-prints on the other.

Robertas Žukovskis

Žvalgomieji tyrinėjimai Vilniuje, tarp Rinktinės ir Žvejų gatvių

1996 m. PRI vykdė žvalgomuosius tyrinėjimus Vilniuje, teritorijoje tarp